A°. 1842. N°. 151.

LEYDSCHE COURANT.

MAANDAG, 19 DECEMBER.

KENNISGEVING.

NATIONALE-MILITIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN, gezien hebbende art. 21 der Wet voor de Nationale-Militie, van den 8. Januarij 1817, waarbij aan de manschappen, dienende bij de Nationale-Militie, wordt toegestaan, dat ingeval zij, *na hunne inlijving*, eene der vrijstellingen mogten hebben bekomen, die, bij art. 91 en 94 van gemelde Wet zijn uitgedrukt, zij daarvan ten spoedigste aangifte kunnen doen aan het Bestuur der Gemeente, voor welker contingent zij zijn uitgemarcheerd; —

Roepen bij dezen op: zoodanige bij de Militie voor zich zelven dienende manschappen, *die door het overlijden van hunnen vader, of moeder, weduwe zijnde, of door regterlijke scheiding hunner ouders, of door overlijden van een of meer broeders*, voorgevallen na hunne inlijving, zijn geworden:

Eenige wettige zonen, tevens eenige kinderen zijnde.

Kostwinners van moeders of grootmoeders, weduwen zijnde, of in regten gesepareerd.

Kostwinners van ouderlooze broeders of zusters.

Of eenige broeder van een' onherstelbaar gebrekkigen broeder.

Om, uiterlijk voor of op den 4den Januarij 1843, schriftelijke aanvrage om ontslag, met opgave der redenen, in te leveren op de Secretarie dezer Stad, 's morgens van tien tot twaalf uren, en in de opgave almede ten duidelijkste te vermelden, bij welk Regiment en Bataillon zij, door of voor wien die aanvrage geschiedt, dienende zijn; — Zullende, na opgemelden dag, geene aanvrage ten fine voormeld meer kunnen worden aangenomen.

Wijders roepen Burgemeester en Wethouders mede bij deze op, alle zoodanige Jongelingen, welke aan de loting voor de Nationale-Militie in het aanstaande jaar behooren deel te nemen, welke *niet zijn geboren binnen deze Stad*, en voor zoo verre dezelve niet mogten zijn voorzien van eene geboorte-acte, om zich van heden af tot en met den 24sten December aanstaande aan te melden ter Secretarie dezer Stad, des morgens van tien tot twaalf uren, voorzien van eene juiste opgave van den tijd en plaats hunner geboorte, als wanneer, van Regeringswege dezelve zal worden aangevraagd, en alzoo hun belang ten deze bevorderd.

Aldus gedaan en gepubliceerd, bij H. H. Burgemeester en Wethouders der Stad Leyden, op den 12den December 1842.

J. G. DE MEY.

Ter ordonnantie van dezelve,

v. PUTTKAMMER.

NEDERLANDEN.

LEYDEN, 18den December.

Laatstleden Donderdag had alhier bij het einde van den driejarigen Cursus, in tegenwoordigheid van Commissien uit de Edele Achtbare Regering, — Provinciale en Stedelijke Commissie van Geneeskundig Onderzoek en Toevoorzigt en eenige H. H. Apothekers dezer Stad, het examen plaats der leerlingen, die het Pharmaceutisch, Chemisch en Botanisch onderwijs genoten hebben; dat alhier sedert eenige jaren met roem gevestigd is; zij gaven [illegible] blijken, dat zij met vrucht dat onderwijs ontvingen [illegible] over te hebben.

— Uit 's Gravenhage meldt men van den 16den dezer:

Bij Koningl. besluit van 11 December jl., is bepaald, dat de Belgische wetten en verordeningen op het stuk der maten en gewigten, nog in werking zijnde in het Hertogdom Limburg, met 1 Januarij 1843, in het Hertogdom zullen ophouden van kracht te zijn, om door de Nederlandsche vervangen te worden, met dien verstande nogtans, dat de termijnsbepaling voor de invoering der vochtmaten voor den handel in het groot, en die voor de invoering van het nieuwe en het in gebruik laten van het oude vaatwerk, respectivelijk omschreven bij de Koninglijke besluiten van 19 April 1832 (*Staatsblad* N°. 12) en van 31 December 1834 (*Staatsblad* N°. 45), nader door Zijne Maj. zullen worden geregeld.

— Bij besluit van Zijne Maj. zijn tot Burgemeesters der navolgende steden benoemd de hier na te melden personen, als: te Alkmaar, *F. C. W. Druijvesteijn*; te Amsterdam, *P. Huydekoper*; te Edam, *C. van Bommel*; te Enkhuizen, Mr. *H. van Bleiswijk*; te Haarlem, *C. J. de Bruyn Kops*; te Hoorn, *J. C. van de Blocquery*; te Monnikendam, *E. J. van Rooy*; te Weesp, Mr. *J. Schimmel*; te Zaandam, *G. van Orden*; te Middelburg, Jhr. Mr. *M. C. Paspoort van Grijpskerke*; te Zierikzee, *M. C. de Crane*; te Goes, *J. H. Verschoor van Nisse*; te Veere, *J. Kleinman*; te Sluis, *J. B. Behaar*; te Hulst, *J. L. van Dortmont*; te Utrecht, Mr. *N. P. J. Kien*; te Amersfoort, *W. van Asenraad*; te IJsselstein, *W. G. Story van Blokland*; te Montfoort, *P. Nobel*; te Maastricht, Mr. *H. Nierstrasz*; te Roermonde, Jhr. *M. P. F. J. Petit*, allen bij continuatie; te Rhenen, *H. Menso*, thans Wethouder aldaar, en te Sittard, *J. H. Arneldts*.

— Zijne Maj. heeft een besluit genomen, waarbij bepaald wordt, dat eenige woningen te Utrecht ten algemeenen nutte onteigend worden, ten einde eene vergrooting daar te stellen aan de stads-muzijkzaal.

— Zijne Maj. heeft tot Curator der Akademie te Groningen benoemd den heer *L. N.* Graaf *van Randwijk*, Gouverneur der provincie Drenthe.

— Heden avond ten 7 ure is alhier aangekomen Zijne Majesteit Koning *Willem Frederik*, Graaf van Nassau, vergezeld van H. D. Gemalin, en in het paleis in het Noordeinde afgestapt.

— De heer *Dr. J. H. Boellaard*, commies bij het Departement van Financien, heeft op zijn verzoek, een eervol ontslag verkregen met den personelen titel van referendaris.

— De Minister van Financien brengt, bij deze, in voldoening aan art. 3 der wet van 27 December 1840 (*Staatsblad* N°. 79), ter algemeene kennisse:

1°. Dat het bedrag der uitgegevene schatkistbiljetten op den eersten dezer bedroeg *f* 5.981,100;

2°. dat onder dit bedrag de volgende schatkistbiljetten begrepen waren, welke door de houders verzuimd zijn een jaar na derzelver uitgifte te ontvangen, en waarop dus de eventuele aanbieding tot aflossing ten kantore van den Agent van het Ministerie van Financien te Amsterdam, niet meer dan twaalf maanden renten kunnen betaald worden, te weten:

Uit de creatie van 1 Mei 1841,

N°. 1502, groot *f* 1.000.

Uit de creatie van 1 November 1841,

N°. 1368 en 1369, ieder groot *f* 1000,

» 40 à 44 }
» 47 à 50 } ieder groot *f* 100.
» 129 à 130 }
» 133 à 138 }

— De Minister van Financiën heeft, bij eene resolutie van 27 October jl., ontkennend beantwoord de vraag, of de woorden: „*in die plaats*," voorkomende in art. 27 der wet op het Notaris-ambt, van den 9den Julij 1842 (*Staatsblad* no. 20), medebrengen, dat een Notaris, gevestigd in eene gemeente van den 6den rang, die het suppletoir patentregt, voor het uitoefenen der praktijk in eene gemeente van den 3den rang heeft betaald, nog daarenboven verpligt zou zijn, dat regt te voldoen, wanneer hij, gedurende hetzelfde diensjaar, ook in eene gemeente van den 5den rang die praktijk uitoefent.

— De Minister van Financiën heeft, bij resolutie van 10 November jl., op de vraag: hoedanig in het regt van patent zullen behooren te worden aangeslagen de fabrikanten van *appel-azijn*, dat zijn de zoodanigen, die, door kneuzing en persing der appelen door opvolgende verzuring van het daarvan komend vocht, in gewone vaten, zonder bijvoeging van andere ingrediënten, azijn maken? te kennen gegeven, dat deze behooren tot de fabrijkanten van vruchtennat, vermeld onder n°. 35 van tabel n°. 5 der bedoelde wet, met opmerking wijders, dat de grondbezitters, die *voor hunne huishouding* azijn vervaardigen, op grond van letter *v* van art. 3 der evengemelde wet, deswege niet aan het patentregt onderworpen zijn.

Bij resolutie van den 8den December jl., heeft de Minister van Financiën verklaard, dat de vervoer van binnenlandsch gedisteleerd uit de provinciën van het koningrijk naar het Hertogdom Limburg, langs de Zuid-Willemsvaart, of wel van de eene plaats in dat Hertogdom naar de andere langs dezelfde vaart, kan worden toegelaten op de voor den binnenlandschen vervoer voorgeschreven documenten, en voor zoodanige hoeveelheden, als de branders of handelaren, volgens de artikelen 55 of 59 der wet op het binnenlandsch gedisteleerd, van den 26sten Augustus 1822 (*Staatsblad* n°. 37), met veraccijnsing of met overschrijving van crediet, mogen uitslaan, onder bepaling:

a. dat het alzoo te vervoeren gedisteleerd, bij de inlading, voor hoeveelheid en sterkte zal moeten worden opgenomen;

b. dat gelijke verificatie, bij deze, verpligtend wordt gesteld op de uiterste grenzen van Neêrlandsch Limburg, en alzoo vóór dat de goederen het Belgische grondgebied aandoen;

c. dat de fusten door de schippers zoodanig zullen behooren te worden ingeladen, dat de bedoelde verificatie op de uiterste grens van Neêrlandsch Limburg zonder moeite kunne worden bewerkstelligd;

d. dat het spongat der fusten met het Rijks-cachet, ter plaatse der inlading, zal moeten worden verzegeld, en dat die zegels, waarvan in de geleidende documenten melding zal behooren te worden gemaakt, alleen door de ambtenaren op de uiterste grenzen in Limburg, bij het doen der visitatie, zullen mogen worden verbroken.

— Zijne Exc. de Minister van Justitie zal in de aanstaande week deszelfs gewone audientie niet op Dingsdag, maar des anderen daags, Woensdag den 21 December geven.

— Men verneemt [illegible], dat op den 12den dezer, vele staatsleden, besturen en ambtenaren van allerlei rang, hunne hulde hebben toegebragt aan den Graaf *van der Duyn van Maasdam*, Staatsraad, enz., enz., op deszelfs 25jarig feest, ter gedachtenis van de aanvaarding der betrekking van Gouverneur van Zuid-Holland. Het zal wel geene breede vermelding behoeven, dat, bij die gelegenheid, door de weldenkende bevolking dezer belangrijke provincie hartelijke beden voor de bestending van het geluk des waardigen mans ten Hemel zijn opgezonden, en dat ook elders niet vergeten is, welk deel Zijne Exc. de Graaf *van der Duyn van Maasdam* aan de vestiging der tegenwoordige orde van zaken, in 1813 genomen heeft. Wij herinneren hier alleen de proclamatie van 21 November 1813 (*Staatsblad n°.* 1).

Ook heeren Gedeputeerde Staten hebben, in hunne bijeenkomst van den 13den dezer, de voormelde gebeurtenis plegtig herdacht.

Voorts verneemt men, dat door de ambtenaren van het Gouvernement van Zuid-Holland aan den Staatsraad Gouverneur, bij deze gelegenheid, een zilveren beker, met het navolgende opschrift, is aangeboden geworden:

Aan den Graaf VAN DER DUYN VAN MAASDAM, *Staatsraad Gouverneur der Provincie enz., enz., op deszelfs* 25JARIG FEEST, *ter gedachtenis van de aanvaarding der betrekking van Gouverneur van Zuid-Holland.*

Hulde der Ambtenaren,
behoorende tot het gewestelijk bestuur.

21 Nov. 1813.	12 Dec. 1817.
4 Dec. 1817.	12 Dec. 1842.

— Heden avond is alhier de Ed. Achtb. Heer Burgemeester dezer Residentie, de Heer *L. C. R. Copes van Cattenburch*, Ridder der orde van den Ned. Leeuw, staatsraad in buitengewone dienst, overleden aan de gevolgen van het hem dezer dagen overkomen toeval. Hij was 71 jaar en had de betrekking van Burgemeester, gedurende 18 jaren, vervuld. Hij heeft veel ter verbetering en verfraaijing van de Residentie bijgedragen, gelijk zoo vele openbare inrigtingen en aanleggen van verschillenden aard getuigen. In 1821 was de heer *van Cattenburch* een der administrateurs bij de algemeene directie van ontvangsten, zoowel in deze betrekking als in die van Burgemeester der hofstad, welke hij vaak in moeijelijke oogenblikken vervulde, legde hij eene groote administratieve geschiktheid aan den dag.

— Heden heeft de Hooge Raad der Nederlanden, Kamer van Burgerlijke Zaken, uitspraak gedaan in de zaak van den heer *C. A. Thieme* tegen het Bestuur der Registratie, vorderende eerstgemelde, gelijk bekend is, restitutie van gedurende de jaren 1840 en 1841 te veel betaalde zegelregten.

De Hooge Raad heeft bij deszelfs arrest in de eerste plaats beslist, dat het systema van het Bestuur, volgens hetwelk geene vordering van te veel betaalde zegelregten te pas zou komen, ongegrond is. De Hooge Raad heeft geoordeeld, dat de bevoegdheid om het onverschuldigd te veel betaalde terug te vorderen, uit het gemeene regt, en bijzonder uit art. 1395 B. W. voortvloeit; dat de uitzonderingen op dien regel in dat art. zijn vervat of op speciale wetten moeten gegrond zijn, hetgeen het geval met de onderhavige te veel betaalde zegelregten niet is; dat er in geene speciale wet zoodanige beschikking wordt gevonden; dat de zegelregten niet bij de wet zijn uitgesloten, en dat het tegen alle regt en billijkheid zou strijden, de bepalingen van eene geheel andere wet, op het stuk van zegel toe te passen, of daartoe uit te strekken enz.

Wat aangaat de vordering zelve, heeft de Hooge Raad beslist, dat de bepaling der wet van 13 Vendemiaire VI jaar, derwijze moet worden uitgelegd, dat er voor elke vijf vierkante palmen meer (*peur chaque cinq décimètre carrés d'excédant*), een halve cent meer moet worden betaald; dat de opvatting der administratie, volgens welke zoodra men de vijf palmen of

boven gaat, dadelijk een halve cent zegelregt meer zou moeten voldoen, tastbaar in strijd is met de duidelijke letter der wet; dat er voor elke vijf palmen meer een halve cent moet worden voldaan; dat die verhooging niet verschuldigd is, voor dat werkelijk de vijf palmen zijn bereikt; dat er zoo lange dit het geval niet is, geen regt tot verhooging bestaat; dat de belasting voor elke vijf palmen meer verschuldigd is zonder dat er gedeelten in aanmerking kunnen worden genomen; dat men tot geene andere uitlegging der wet komen kan, wanneer men de wet geen geweld wil aandoen en tot geene gedrongene redeneringen ten nadeele van de belastingschuldigen zijne toevlugt wil nemen, die in belastingszaken niet aannemelijk zijn, enz.

De Hooge Raad heeft mitsdien uitgemaakt, dat in deze zaak de wet geschonden en verkeerd uitgelegd is.

Dit hoogste regterlijk kollegie heeft mitsdien *het vonnis der Arrondissements-Regtbank van Arnhem van 14 Mei 1842 vernietigd, den verweerder (het bestuur der Registratie) veroordeeld tot voldoening aan den eischer van eene som van f 1,563, met de renten ad 5 pCt. van den dag der dagvaarding, zijnde 14 December 1841.*

Voorts den verweerder *veroordeeld* in de kosten van het regtsgeding, terwijl de Raad tevens beslist, dat de volgens de wet gegevene boete van cassatie aan den eischer zal worden teruggegeven.

— De centrale afdeeling van de Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft heden morgen ten 10 ure eene bijeenkomst gehouden over het ontwerp van wet, betrekkelijk het tractaat. Gisteren avond is dezelve over het tweede boek des wetboeks van strafregt vergaderd geweest.

— Burgemeester en Wethouders dezer stad hebben, nopens de verloting van schilderijen, waarvan de opbrengst zal strekken tot onderstand van de nageblevene betrekkingen der met de pink *de Jonge Pieter*, op 8 September ll. verongelukte Scheveningsche visschers, bekend gemaakt, dat ten kantore van den Notaris *J. G. van der Haak*, alhier, dagelijks, Zon- en Feestdagen uitgezonderd, van 10 tot 4 ure, de aandeelen in deze verloting, tegen betaling van f 5, voor elk aandeel zullen verkrijgbaar zijn, gelijk mede aan het lokaal der Tentoonstelling op de Prinsessegracht, alwaar de te verloten schilderijen mede dagelijks op dezelfde uren kunnen worden bezigtigd; dat tot de openbare verloting zal worden overgegaan op tijd en plaats als in het dagblad dezer stad nader zal worden kenbaar gemaakt. — Burgemeester en Wethouders vleijen zich, dat een ieder gaarne zal medewerken ter bereiking van het edelmoedig doel van zoo vele kunstenaars, die door zulke bijdragen van hun penseel niet alleen getoond hebben, wat de kunst vermag, maar ook de gelegenheid geopend hebben tot weldadigheid, die gelukkig in ons Vaderland slechts behoeft te worden aangeboden, om ruime ondersteuning en medewerking te vinden.

— *Van den* 18 *dezer*. Gisteren heeft de Eerste Kamer der Staten-Generaal de voordragt van wet tot wijziging van art. 12 der Regterlijke Organisatie, *verworpen*.

— Men wil weten dat de plegtige opening van de te Delft gevestigde Koninglijke Akademie, Woensdag den 4 Januarij 1843 zal plaats hebben, en dat die plegtigheid onder anderen zal worden vereerd met de hooge tegenwoordigheid van Zijne Maj. den Koning en van den beschermheer dezer inrigting, Z. K. H. den Prins *van Oranje*.

— Uit Amsterdam meldt men van den 16den dezer:

Gisteren avond is de spoortrein van Haarlem, welke omstreeks 7 ure des avonds alhier moest aankomen, eerst ruim 8 ure gearriveerd. Dit is, naar men verneemt, veroorzaakt geworden, doordien de locomotief, een eind weegs aan deze zijde van Haarlem, niet meer voort kon, en de trein door een andere van hier afgezondene locomotief is moeten afgehaald worden.

— In het *Algemeen Handelsblad* leest men het volgende:

Den 16den is aan Zijne Exc. den Directeur-Generaal der marine, den heer *J. C. Ryk*, het geschenk aangeboden, waardoor, zoo als wij voor eenige dagen gemeld hebben, eenige ingezetenen van Suriname den gewezen Gouverneur-Generaal dier kolonie een aandenken aan zijn verblijf in hun midden en een blijk hunner hooge achting en dankbaarheid wenschten te geven. Hetzelve werd begeleid door eenen brief van den heer *G. S. de Veer*, Gouvernements-Secretaris te Suriname, die met verlof in het Moederland zijnde, daartoe door de schenkers gemagtigd was. Wij zijn door eene vriendelijke hand in staat gesteld den inhoud van dezen brief hier mede te deelen:

„ AMSTERDAM, 20 September 1842.

„ *Hoog Edel Gestrenge Heer!*

„ Mogten Suriname's ingezetenen voor ongeveer drie jaren met vreugde Uwe Exc. in hun midden zien aankomen, mogten zij zich onder Haar bestuur hoogst gelukkig gevoelen, niet alleen door het bewustzijn, dat hunne belangen met den meesten ijver werden behartigd, maar ook door de voorkomende welwillendheid en hartelijke deelneming welke alle Hare handelingen kenschetste, innig was hun leedwezen bij het vernemen, dat het Zijne Maj. behaagd had, Uwe Exc. tot andere functien op te roepen. Voor zich deze verandering in het bestuur der Nederlandsche West-Indische Bezittingen diep betreurende, troosten zij zich met de hoop, dat de wijze keuze van onzen geëerbiedigden Koning, met de beste resultaten, zoo voor het dierbaar Vaderland als voor Uwe Exc. verdere loopbaan moge achtervolgd worden, en dat Uwe Exc. schoon verre van hier, door goede raadgevingen aan onzen Vorst en aan den verlichten Staatsman, die aan het hoofd der kolonien staat, waartoe Uwe Exc. verblijf en verkregene ondervinding in de West-Indien, Haar ampel in staat stelt, iets zal kunnen doen om den gedrukten staat van Suriname op te beuren.

„ Met deze gevoelens bezield, hebben Suriname's ingezetenen, na eene vergeefsche poging bij Zijne Maj. om Uwe Exc. in het bestuur der West-Indische kolonien te behouden, hunne hulde en hartelijke toegenegenheid willen betoonen door de aanbieding van een souvenir, hetwelk zij hopen, dat Uwe Exc. niet zal willen versmaden.

„ Op mijn vertrek naar het Vaderland staande, werd mij de eervolle taak opgedragen om de aanbieding te doen uit naam der genen, die daartoe hebben bijgedragen, en streelend is het voor mijn gevoel mij van die taak te kunnen kwijten, door de aanbieding van een zilveren theestel, met eerbiedige bijvoeging van eene lijst der stukken tot het stel behoorende, terwijl op de keerzijde van het grootste theeblad, hetwelk mede met het wapen van Uwe Exc. en van de kolonie Suriname prijkt, de namen der aanbieders in eene alphabetische orde worden aangetroffen.

„ Veroorloof de betuiging van onderscheidende hoogachting, waarmede ik de eer heb mij te onderteekenen.

Hoog Edel Gestrenge Heer!

Van Uwe Excellentie
de Zeer Onderdanige Dienaar
G. S. DE VEER."

„ Aan Zijne Exellentie den Schout-bij-Nacht *J. C. Ryk*, Commandeur en Ridder van onderscheidene Orden, Directeur-Generaal der Marine, Oud-Gouverneur-Generaal der Nederl. W. I. Bezittingen."

Wij hebben dit waarlijk vorstelijke geschenk voor eenige dagen in de werkplaats van den heer *R. D. Benten* (firma *Bennewitz & Zonen*), bezigtigd. Het bestaat uit een zeer groot en twee kleinere theebladen, vier presenteerblaadjes, zes kandelaars en voorts alles wat tot een theeservies behoort, in het geheel 23 stukken; alles met gedreven arbeid in antieken smaak in zilver bewerkt. De sierlijke vormen, de smaakvolle bewerking en de pracht van het geheel hebben evenzeer onze bewondering gaande gemaakt. Op het grootste blad zijn de wapens van de kolonie Suriname en van den heer *Ryk* gegrift, omsloten door de woorden: „ *De Ingezetenen van Suriname aan den Gouverneur-Generaal* J. C. RYK. — 1842." Achter op hetzelve zijn de namen vermeld van degenen, die tot dit geschenk hebben bijgedragen. Naar wij vernemen heeft de heer *Ryk* zijne bijzondere goedkeuring over de bewerking en zijne hooge erkentelijkheid jegens de schenkers te kennen gegeven. Voorzeker moet het voor Zijne Exc. streelend zijn zulk een treffend blijk te ontvangen van de dankbaarheid waarmede zijne pogingen om den bloei der kolonie en het welzijn harer ingezetenen te bevorderen, door deze worden erkend en beantwoord.

— Uit Utrecht meldt men van den 16den dezer:

Indien wij wel onderrigt zijn, is de instructie in de zaak van den heer *van Stenis*, thans in arrest wegens vermoeden van zijn oom te hebben vergiftigd, afgeloopen en de zaak door de Arrondissements-Regtbank te 's Gravenhage naar het hof van Zuid-Holland verwezen, alwaar dezelve in Raadkamer thans aanhangig is, zoodat, indien dit berigt met de waarheid overeenkomstig is, men spoedig, hetzij de invrijheidstelling, of de verwijzing naar de openbare teregtzitting van den heer *van Stenis* kan verwachten.

— Bij vonnissen der Arrondissements-Regtbank, te Amersfoort, regtdoende in correctionele zaken, van 24 November jl., zijn, op grond van het Koninglijk besluit van den 16den Julij 1839 (*Staatsblad* N°. 30), onderscheidene ingezetenen der gemeente Soest tot gevangenzetting en in de kosten veroordeeld geworden, als zich hebbende schuldig gemaakt aan het opdelven van beenderen of dierlijke-overblijfselen van vee, aan besmettelijke ziekte gestorven, of, ter zake van dusdanige ziekte, afgemaakt.

— Aan den heer jkh. *H. A. van Rappard*, te Arnhem, is verleend de titel van Ridder.

— Uit de overgelegde Staten, betrekkelijk de Oost-Indische geldmiddelen, blijkt, dat het overschot derzelve, over het jaar 1842, is geweest ruim f 3,980,000; — dat de opbrengst der in Nederland verkochte producten, naar de laatste veilingsprijzen, heeft bedragen bijna f 30,800,000; — dat daarbij zijn verkocht ruim een millioen pikols koffij; — ruim 800,000 pikols suiker; — voor ruim f 500,000 Java-thé, en voor bijna f 140,000 tabak. — Van de indigo is gerekend op bijna 2 millioenen Ned. ponden.

— Te Soerabaija is den 26sten der vorige maand wederom een hevige brand uitgebroken, waarbij 300 inlandsche en Chinesche huizen in de asch zijn gelegd. De handelsstand heeft bij dien brand evenwel geen verlies.

— De Belgische Minister van Justitie, *van Volxem*, heeft zijn ontslag gevraagd en bekomen. De Minister van Binnenlandsche Zaken neemt voorloopig zijne portefeuille waar.

C H I N A.

De Secretaris der Britsche legatie in China is den 13den te Plymouth aangekomen en daardoor is den aard der stukken, waarvan die ambtenaar de overbrenger is, bekend geworden. Het verdrag met Engeland en China gemaakt is onderteekend door de drie van wege den Keizer benoemde hooge Commissarissen, welke naar Nanking gezonden waren om de voorwaarden te regelen. Bovendien brengt de Majoor *Malcolm* eenen brief van den Keizer van China zelven over, waarbij deze verklaart zich met het verdrag te vereenigen en zich plegtig verbindt om hetzelve te bekrachtigen, zoodra hij het, van de onderteekening der Koningin voorzien, terug zal ontvangen hebben. De Kapitein *Richards* is belast met de overbrenging van depeches van den Schout-bij-Nacht *Parker* voor de Admiraliteit, volgens welke onder anderen het fregat *Blonde* van China naar Engeland vertrokken is met 2½ millioen dollars, zijnde een gedeelte der door China te betalen schadevergoeding.

— De heer *Mathiesen*, Secretaris der Oost-Indische Compagnie te Glasgow, heeft uit Nanking eenen van den 24 Augustus jl. gedagteekenden brief van den Duitschen zendeling *Gützlaff* ontvangen, in welken deze hem het volgende schrijft: „ In de eerste maanden heb ik gedurig heen- en weder moeten reizen, en daarom niets voor den voortgang in verstandelijke vorming der Chinezen kunnen doen. Wij zijn [illegible] van de wereld, de heerlijke Jangtsy, tot aan Nanking opgevaren, en hebben alzoo eenen voornamen gemeenschapsweg met Midden-Azië leeren kennen, die van verreweg meer belang is, dan alle ontdekkingen in den Niger. Voor uwe Compagnie moet dit voortdringen onzer wapenen hoogst belangrijk zijn, aangezien het de grootste voordeelen voor den handel en de beschaving en ongetwijfeld ook voor het wezenlijkste en beste teil des menschelijken geslachts, en van China in het bijzonder, in zich besluit." De heer *Gützlaff* verhaalt de sluiting van den vrede, en voegt dan daarbij: „ Dit is, met eerbied, een der beste verdragen, welke immer hebben kunnen gesloten worden, en ofschoon ik door onafgebrokene verkeering met de *hemelschen* zeer wantrouwend jegens hem geworden ben, zoo hoop ik echter, dat de Keizer alles zal ratificeren. Intusschen moogt gij u overtuigd houden, dat wij het waarlijk een duurzame onderlinge volksgemeenschap tusschen ons en China zullen tot stand brengen, indien wij niet door regtmatige en gepaste middelen en geschriften, die tot dit doel berekend zijn, trachten invloed op het gemoed der inboorlingen te verkrijgen. En terwijl ik hartelijk en meest getrouwelijk voortga te arbeiden, boven alles voor de invoering van het Evangelie, als den grondslag tot het tijdelijk en eeuwig geluk der Chinezen, zoo behoort zich iedere ander lofwaardige onderneming tot hunne verstandsverlichting ook in andere opzigten ijverigst door mij behartigd en bevorderd te worden. Daar ik aan eene der aanzienlijkste nieuwe emporien zal aangesteld worden, hoop ik ook dikwerf van u te zullen tijding bekomen, en zal ik niet in gebreke blijven, u wegens het besteden van uw geld de naauwkeurigste rekenschap af te leggen."

S P A N J E.

Brieven uit Barcelona, van den 8 December, melden, dat die stad eene volkomen rust genoot, doch de verslagenheid er boven alle verbeelding groot was. Alle winkels waren nog gesloten, de wapenen waren overgegeven, de ledigstaande huizen waren opengebroken, om te zien of er ook wapenen in verborgen waren. Onderscheidene achtergebleven soldaten en manschappen der nationale militie waren in hechtenis genomen en eenigen reeds doodgeschoten.

— Het Madridsch dagblad *el Castellano* laat zich aldus uit over het gebeurde met Barcelona:

De geschiedenis zal eenmaal over het bombardement van Barcelona uitspraak doen. Wij beweren nu reeds, dat die maatregel noch te regtvaardigen noch te vergoelijken is. Hij zal de zedelijke kracht der Regering, in plaats van die te vergrooten, zoo wel binnen als buiten Spanje, doen afnemen. Ongelukkig de Regeringen, die op zulk een grondslag hun gezag vestigen! Te vergeefs rekenen zij op stoffelijke krachten; haar ondergang is zeker, onvermijdelijk.

— In een dagblad van Barcelona leest men het volgende:

De voldoening van alle vrienden des vaderlands om de constitutie van den Staat behouden te zien, wordt verbitterd door het smartelijke tooneel, hetwelk de puinhoopen van een oneindig getal huizen opleveren, en onder deze huizen zijn er vele toebehoorende aan vijanden van den opstand, welke tot het bombardement heeft aanleiding gegeven. Aan eenen exceptionelen staat onderworpen, kunnen wij aan het publiek niet al de aandoeningen mededeelen, welke in ons opwellen. De tijd is nog niet gekomen om zoo versche gebeurtenissen te beoordeelen. Later zullen wij een masker van valsche menschlievendheid weten af te rukken en de vreemde hand doen kennen, welke goud verspilt om ellendigen om te koopen, verraders aan zich te trekken en de wapenen van verdoolde menschen tegen hun eigen vaderland te doen keeren.

Wij zullen insgelijks niet nalaten zekere verschrikkelijke daden des Gouvernements te bekelen, die onmisbaar eene geheel andere uitwerking zullen te weeg brengen, dan men verwacht; voor heden zullen wij alleen [illegible]

tranen mengen met het bloed der slagtoffers en het Gouvernement smeeken, dat het zich niet overgeve aan eenen kleingeestigen zucht van wraak en zich wel te gonden eenen enkelen droppel onschuldig bloed te vergieten. Men moet zich de zaak niet verkeerdelijk voorstellen. Zij, die zich aan het hoofd der beweging hebben geplaatst, zijn verdwenen; de door de rebellen ontrolde vaan was die van achteruitgangs-denkbeelden, zij was anti-constitutionneel en evenwel waren eenige dergenen, die aan de revolutionnaire beweging veerkracht hebben gegeven, noch mannen van achteruitgang, noch anti-constitutionneel. Naar ons oordeel heeft de beweging van October 1841 en die van November 1842 vele punten van aanraking.

— In het *Journal des Débats* vindt men nog de volgende tijdingen uit Barcelona van den 9den:

De Kapitein-Generaal *van Halen* heeft nog weder een verschrikkelijk *bando* uitgevaardigd en steeds onder bedreiging van den dood. Na de overgifte der wapenen van allen vorm en aard, is er bevolen geworden, alle kruid, kogels, lood en in het algemeen alle oorlogs-ammunitie uit te leveren; bij wie men er vindt, worden doodgeschoten. Afwezigen, wier huizen gesloten zijn, hebben den tijd van drie dagen om op te komen, bij gebreke waarvan men de deuren zal openslaan, om het huis te doorzoeken.

Een ander *bando* is afgekondigd ten behoeve der Generaals en andere opperofficieren, wier huizen of goederen gedurende den opstand geplunderd mogten geworden zijn. Op eene als echt bevestigde opgaaf hunner verliezen, zal het bedrag daarvan hun ten koste der stad voldaan worden. Wat betreft de huisgezinnen der vreedzame burgers, die door het bombardement geruïneerd zijn, alsnog wordt er niet aan gedacht om aan dezen onderstand te bezorgen.

Wij hebben verscheiden officiële rapporten van den Generaal *van Halen* onder ons oog, betrekkelijk de laatste dagen van den opstand, tot op het oogenblik, dat de troepen de stad weder binnen gerukt zijn, en wij merken daarin eene niet zeer bekende omstandigheid op. Des ochtends van het bombardement ontving de Gouverneur van Montjouy de onderwerping van het bataljon militie (gewapende burgermagt) van Barcelonette, eene voorstad liggende op de landtong, welke de haven van Barcelona vormt, vóór de stad en geheel afgezonderd van dezelve. De raad om zich te onderwerpen, ten einde aan de vernielende werking der bommen te ontkomen, was, zegt men, hun door de officieren der Engelsche marine gegeven, die alle pogingen in het werk stelden, om hen er toe te bewegen. Inderdaad hield het vuur tegen Barcelonette oogenblikkelijk op, en te gelijker tijd schreef *van Halen* aan die miliciens: „Het is niet genoeg, dat gij u van de rebellen afscheidt, grijpt hen aan, beschiet hen met uwe snaphanen, en vooral belet hen scheep te gaan." Men ziet hieruit, met welk eene drift naar de hoofden der vlugtelingen gehaakt werd. Hoe kan nu de *Constitucional* te gelijker tijd de doodstraffen, die geoefend worden, betreuren en den Consul van Frankrijk aanklagen, die 300 Barceloners aan de doodstraf onttrokken heeft!

Onder het getal der gevatte en naar de citadel gevoerde personen, die vervolgens aan de militaire Commissie overgeleverd moeten worden, noemt men *Joseph Matinet*, een man hoog geacht wegens den uitmuntenden geest van vaderlandsliefde, waarmede hij zich altijd bezield getoond heeft. Zijne gevangenneming baart des te meer opzien, daar hij altijd voor eenen vriend der tegenwoordige Regering heeft doorgegaan, en bovenal heeft toegebragt tot het bewerken van de overgave der stad. Valt zijn hoofd, zoo kan niemand zich langer voor het summiere doodvonnis der Commissie veilig achten. Bij loopen angeb verklikkers op bij het militair gezag; niemand wordt met zijnen aangever geconfronteerd; op hem berust de last om, zoo hij zulks vermag, te bewijzen, dat het hem te last gelegde valsch is. Onder de gefusilleerden bevond zich de heer *Carcona*; hij is gevonnisd geworden om de eenige daad, dat hij in eene der compagniën wachtgelders den post van Kapitein bekleed heeft.

DUITSCHLAND.

Te Buttenberg, in het Groot-Hertogdom Baden, is den 8sten December eene weduwe met hare drie dochters in haar huis door bijlslagen vermoord geworden. De daders waren nog onbekend.

— Uit Rome wordt gemeld, dat de Nederlandsche Regering het Consulaat te Ancona, hetgeen sedert 4 jaren vacant was, wederom heeft vervuld en er zich aldus uitzigten openen, om den handel met Nederland, welke te voren zoo zeer bloeide, weder te verlevendigen.

GROOT-BRITANNIE.

LONDEN den 14 December. Het Parlement is bij proclamatie van den 10den dezer tot den 2 Februarij geprorogeerd, zullende het alsdan zijne werkzaamheden hervatten.

— De Aartshertog van Oostenrijk, *Frederik*, vertrekt heden naar Portsmouth, om zich op de *Bellona* in te schepen.

— In Londen zijn in de afgeloopen week wederom 320 vroeger uit Engeland naar Noord-Amerika uitgewekene werklieden in de diepste armoede teruggekomen.

— Lord *Hill*, sedert 1830 tot in Augustus van het vorige jaar, toen hij zijn ontslag verkreeg, Opperbevelhebber der landmagt, is den 10den dezer, op zijn landgoed, nabij Shrewsbury, in den ouderdom van ruim zeventig jaren overleden. Hij telde 52 jaren dienst bij het leger, daar hij in Julij 1790 als vaandrig werd aangesteld, en heeft zich in Ægypte, Spanje, Belgie en elders door moed en krijgsbeleid gekenmerkt. Na den Hertog van *Wellington*, den Burggraaf *Beresford* en Lord *Lynedoch*, was zijn Lordschap de oudste der Ridders-Grootkruisen van de militaire Bathorde.

— Volgens een Engelsch dagblad zijn er in Europa omstreeks 17,900,000 bedelaars. In Engeland bedragen zij 10 op de 100 inwoners, in Nederland 14 op de honderd, in Denemarken het minst, namelijk 3 op de 100 inwoners.

— Brieven uit Lissabon van den 5den dezer melden, dat er vreesselijke stormen op de Portugesche kust hebben gewoed en daardoor twee Engelsche koopschepen, naar Sydney en Malta bestemd, vergaan zijn; onderscheiden menschen hadden een graf in de golven gevonden.

— Boven eene poort der stad Agrah in Engelsch-Oost-Indie leest men het volgend opschrift: „In het eerste jaar der Regering van *Julof* werden 2000 mannen van hunne vrouwen gescheiden. De Keizer, deswege vertoornd, hief alle echtscheidingen op. In het volgend jaar waren in Agrah 3000 huwelijken minder, 7000 gevallen van echtbreuk meer; 300 vrouwen werden verbrand, omdat zij hare mannen vergiftigd, 75 mannen, omdat zij hunne vrouwen vermoord hadden, en voor een millioen aan waarde van meubelen werd in huisselijke twisten en vechterijen vernietigd. De Keizer veroorloofde daarop de echtscheidingen weer."

FRANKRIJK.

PARIJS den 16 December. Zijne Maj. de Koning heeft bij besluit van den 10 December, de op grond van art. 15 der wet van 9 Februarij 1832 geheven regten van doorvoer van vreemde koopwaren, afgeschaft.

— De Fransche Regering is voornemens een Gezantschap naar China af te vaardigen, waaraan drie oorlogschepen zullen toegevoegd worden.

— De jongste berigten uit Algiers melden, dat de togt tegen de stammen, ten zuid-westen van Milianah gelegen, die zich nog niet onderworpen hebben, wordt doorgezet. De troepen waren in drie kolommen verdeeld. De Generaal *Bugeaud* met den Hertog *van Aumale* bevond zich bij den regter vleugel.

— Sommige bladen melden, dat de Prins *de Joinville* niet naar Brazilie stevent, om een huwelijksverbindtenis met de Keizerlijke familie aldaar aan te knoopen, maar om eene der Prinsessen, die eenen Napolitaanschen Prins huwen moet, naar Napels over te brengen.

PROMOTIE AAN DE LEYDSCHE HOOGESCHOOL.

Den 14den December, de heer *G. L. G. van Fridagh*, van Zwolle, met *Theses*.

MENGELINGEN.

VERMEERDERING DER HERSEN-ZIEKTEN.

Het gevoelen dat de aandoeningen van het zenuwgestel talrijker zouden worden, naar mate zoo niet de beschaving, dan toch het gemak, de weelde en de overdrijving van alle genietingen vermeerderen, schijnt vrij algemeen aangenomen. Onder deze ziekten zijn er sommige, waarvan het onmogelijk zoude zijn, de grootere herhaling in onze dagen te loochenen, en daarin niet het naauw verband met de verfijningen der hedendaagsche beschaving te erkennen. Hiertoe behooren de zenuwsmarten, de *tics* zoo zeldzaam bij het gemeen volk, zoo algemeen in de hooge rangen der maatschappij, en welke zelfs geenen naam bij de ouden hadden ontvangen.

Eene andere klasse zenuwziekten, veel belangrijker door het ernstige en het karakter der verschijnselen, door hare menigvuldige herhaling, door den langen duur der aandoening en door den treurigen invloed, welke zij geheel hun leven op die, welke genezen zijn uitoefent, de krankzinnigheid, schijnt waarlijk in de laatste tijden aanzienlijk vermeerderd te zijn, zonder dat het echter mogelijk zij hare toenemende verhouding juist te bepalen. Hetgeen eene vaak erfelijke zenuwachtige gesteldheid, te talrijke genietingen en buitensporige verstandelijke werkzaamheden tot de zenuwsmarten, *tics* en *névroses* van allen aard zijn, worden geschiktheid tot droefgeestigheid met zwakheid van wil, eene ongebreidelde toegeving aan alle luimen der verbeelding en der eigenliefde, onregelmatigheid in gewoonten en gedachten, gebrek aan verhouding tusschen de natuurlijke of verkregene middelen en de ambitie, tot de krankzinnigheid, welke zich onder zoo vele verschillende vormen aanbiedt. Een gedeelte nu dezer redenen vinden hare oorzaak in den tegenwoordigen maatschappelijken staat, en het zoude moeijelijk zijn denzelven ook niet een gedeelte van derzelver uitwerkselen toe te schrijven. Reeds zijn vele huizen, welke wijd en zijd voor de door deze verschrikkelijke ziekte getroffen ongelukkigen, geopend zijn geworden, niet meer voldoende om dezelve allen op te nemen. Echter moet men deze omstandigheid niet als maatstaf der vermeerdering van het getal krankzinnigen aannemen, maar dezelve veeleer beschouwen als gevolg der heilzame maatregelen door de tegenwoordige gouvernementen ten hunnen opzigte genomen. Elk nieuw gesticht, geopend in een land alwaar er nog geen bestond, moet alle geslachten gekken ontvangen, die dikwijls in de huisgezinnen verborgen of in gasthuizen en zelfs in gevangenissen opgesloten waren. Ook zal men eerst nadat het tegenwoordig stelsel op alle punten en gedurende een zeker getal jaren gewerkt heeft, wanneer men dus niet anders dan nieuwe gevallen zal hebben te ontvangen, met juistheid over de vermeerdering van het getal dier ongelukkigen kunnen oordeelen.

Eene derde klasse ziekten van het zenuwstelsel, waarover de gevoelens nog meer uiteenloopen, is die der ontstekingen van de hersenen. Vele geneesheeren gelooven, steunende op redenen, welke ten minste eene groote waarschijnlijkheid opleveren, dat ook deze ziekten eene niet twijfelachtige en zelfs nog snellere vermeerdering volgen. Doctor *Brigham* uit, in een onlangs door hem uitgegeven werk over de ziekten van het zenuwgestel, ook deze meening, en haalt daarbij het verslag aan van den inspecteur der sterfgevallen in de stad en den staat van New-York, gedurende de dertig jaren, welke van af 1804, toen die dienst werd ingesteld, tot op 1838 verloopen zijn.

Het blijkt inderdaad uit de beschouwing van al de doodelijke ziekten, welke op deze registers worden aangewezen, dat, terwijl de bevolking der stad New-York, gedurende de acht laatste jaren, slechts verviervdubbeld is, het getal der sterfgevallen door de ontstekende ziekte der hersenen, twaalf maal aanzienlijker is geworden. De ziekten worden op de registers onder den titel van ontsteking der hersenen en waterzucht der hersenen (ontsteking der vliezen) aangeduid. Ziet hier hoe gedurende de zes eerste en zes laatste jaren van dit tijdperk de cijfers dezer beide ziekten waren:

Ontsteking der	1805.	1806.	1807.	1808.	1809.	1810.
hersenen:	17.	16.	15.	17.	18.	12.
Hoofdwaterzucht:	16.	22.	30.	28.	28.	42.
Ontsteking der	1833.	1834.	1835.	1836.	1837.	1838.
hersenen:	161.	120.	150.	159.	161.	155.
Hoofdwaterzucht:	305.	347.	582.	268.	365.	368.

Gedurende dit tijdperk, had de bevolking van New-York de volgende vermeerdering ondergaan:

1805	75770.	1820	123706.	1835.	270089.
1810	90373.	1824	166086.		
1815	100619.	1830	197112.		

Men ziet met welke snelheid, gedurende deze 30 jaren, de gevallen van hoofdwaterzucht zijn vermeerderd. Deze ziekte, welke voornamelijk de kinderen treft, tast de hersenvliezen aan, en schijnt thans van denzelfden aard als de longtering, hoewel met zoo verschillenden zetel en verschijnselen, te zijn.

Het schijnt ook dat dezelfde ziekten in Frankrijk en Engeland talrijker zijn geworden. Doctor *Davis*, van Londen, verzekerde dat op 45 personen, in het algemeen dispensarium gestorven, 8 onder de hoofdwaterzucht bezweken, en doctor *Alison* meldt, dat op 120 zieken die in Newtown dispensarij stierven, 40 met dezelfde bezocht zijn. De heer *Marchall* verzekert in zijne nasporingen over de sterfte van Londen van 1639 tot 1831, dat de sterfgevallen door hoofdwaterzucht veroorzaakt, eene schrikbarende vermeerdering hebben ondergaan; het getal derzelve was in de laatste jaren op bijna 800 's jaars geklommen.

Doctor *Condet* gelooft dat 2000 sterfgevallen jaarlijks door deze oorzaak in Frankrijk plaats hebben. Moet men nu deze vermeerdering alleen aan de veranderingen toeschrijven welke in de levenswijze en opvoeding der kinderen hebben plaats gehad? Wij gelooven het niet. Waarschijnlijk zijn de veranderingen, welke de geneeskunde, en vooral de geneeskundige naamlijst, sedert een dertigtal jaren hebben ondergaan, en wel voornamelijk ten gevolge der pathologische ontleedkunde, welke veroorloofd heeft met meerdere zorg den zetel der ziekten te bepalen, niet zonder eenigen invloed op deze vermeerdering geweest, welke, uit dit oogpunt beschouwd, slechts schijnbaar zoude zijn. Wij houden desniettemin, met doctor *Brigham*, vol, dat de bovenmatige en slecht berekende zorgen, thans aan de ontwikkeling van den geest toegebragt wordende, tot eene degelijke vermeerdering van het cijfer dier ziekten moeten hebben toegebragt.

KARAKTER EN ZEDEN DER CHINEZEN

Men kan de meeste goede en kwade trekken van het karakter der Chinezen, toeschrijven aan de voordeelen of gebreken van hun maatschappelijk

stelsel. Zoo wij hen van de eene zijde bevlekt vinden met eenige ondeugden, welke bij hen uit de beschroomheid van hun karakter voortkomen, zoude het van eene andere zijde onregtvaardig zijn de kostbare hoedanigheden te miskennen, welke zij bezitten. De waarheid is, dat de Chinezen veel te streng zijn beoordeeld geworden, en dat men dezelve zeer vernederd heeft, waarschijnlijk omdat zij zich onder geen zeer gunstig daglicht aan de schrijvers hebben vertoond, die gelegenheid gehad hebben hen in Canton waar te nemen.

Hun gedrag jegens vreemdelingen is geheel verschillend van dat, hetwelk zij tegenover elkander houden. Wanneer noch vrees noch eigenbelang hen beheerschen, zijn zij dikwijls trotsch, lomp en valsch; en zoodanig is bij hen de kracht der meening, dat, zoo zelfs het belang hen noodzaakt voor vreemden te buigen, zij zorg dragen dat hunne vernedering nooit een hunner landgenooten tot getuige hebbe. Men heeft eenen bedelaar gezien, die gaarne kneelde om een aalmoes aan Europeanen te vragen, wanneer hij geloofde dat men hem niet zag, en zich altijd daarvan onthield, wanneer Chinezen voorbijgingen. De *coulis*, laagste klasse van dienstboden, aarzelden lang, alvorens toe te stemmen om de Europeanen 's avonds met eene lantaren vóór te gaan, en het duurde nog langer, eer zij konden besluiten, zelfs voor geld, om hen in eenen draagstoel door de straten van Macao te voeren. Is het dus te verwonderen dat zij er niets in zien, die onwaardige schepselen, welke, zoo als hun gouvernement zegt, zich de weldaden der Chinesche beschaving komen ten nutte maken, te mishandelen en te bedriegen. Moet men zich niet veeleer verwonderen, dat zij in hunne relatiën met ons soms zooveel edelmoedigheid, opregtheid en eerlijkheid hebben aan den dag gelegd?

Het volgende voorval, vervat in een deel mengelingen door Sir *George Staunton*, schildert vrij wel het karakter van den Chinees af:

„Een Chineesch koopman had eenige zaken met eenen Amerikaanschen handelaar gedaan, deze trachtte de haven te verlaten alvorens zijne schulden te hebben betaald, en zoude hierin geslaagd zijn, zonder de tegenwoordigheid van geest en werkzaamheid van eenen jongen officier op een der schepen van de compagnie, die het schip aandeed juist toen het onder zeil zoude gaan, den meester aansprak, en er in slaagde hem te bewegen zijnen schuldeischer te voldoen. Om deze dienst te erkennen, kocht de Chinesche koopman den jongen officier, op zeer voordeelige voorwaarden, al zijne waren af, iedermaal dat hij in China terugkwam. Hij deed meer; verwonderd dat deze jongeling nog geen bevel van een schip had, betuigde hij deswegens zijne verwondering; de officier antwoordde dat de winstgevende graad van Kapitein niet dan door middel van verscheidene duizende ponden verkregen werd, en dat eene zoodanige som zijne middelen te boven ging; de Chinesche koopman zeide, dat hij de moeijelijkheid zoude opheffen, en gaf hem een wissel van de waarde, betaalbaar naar zijn goedvinden. De jongman stierf bij zijne terugkomst in Engeland; dien ten gevolge werd de wissel nimmer ter voldoening aangeboden; maar daar dezelve op een der soliedste huizen getrokken was, zoude men dezelve waarschijnlijk hebben gehonoreerd."

Doctor *Morrison* heeft het karakter van dit volk, dat hij beter dan dat der Europeanen kende, wel beschreven.

„In China, zegt hij, valt er veel te gispen, maar tevens is er ook iets te leeren: de opvoeding wordt er zooveel mogelijk bevorderd en het zedelijk is boven het *materiëel* onderwijs geplaatst." De gevolgen van dit systema zijn, dat nijverheid, vrede en voldoening onder de massa's heerschen. De Chinezen verstaan de staathuishoudkunde met goed; het gouvernement, in plaats van den graanhandel deszelfs natuurlijken loop te laten, stelt magazijnen daar, waarvan het de directie heeft, en alwaar noodwendig eene menigte misbruiken worden begaan. Het volk zich naar de patriarchale theorie van het gouvernement gedragende, en geheel des zelfs gelijk aan den Keizer en zijne gedelegeerden toevertrouwende, laat in het tegenovergestelde geval ook niet na, af het door te zeer deed aan het zelve te wijten; dit nu veroorzaakt dikwijls groote ongerustheid bij het gouvernement, en het is te verwonderen dat dit dwaas systema zoo lang wordt volgehouden.

Hoewel de Keizer eene volstrekte magt bezit, laat hij geene gelegenheid voorbijgaan, om te toonen, dat zijn gedrag op reden en welwillendheid gegrond is; hij weet dat zijn volk liever overtuigd is, dan dat het aan het *ultima ratio* der kracht toegeeft. De voordeelige trekken van het karakter der Chinezen, zoo als de zachtheid, leerzaamheid, nijverheid, onderworpenheid en eerbied voor de grijsaards, zijn van bijzondere ondeugden, zoo als valschheid, wantrouwen en ijverzucht vergezeld. Zij hechten geene schande hoegenaamd aan bedrog. Het besef hunner degelijke belangen doet de meeste handelaren van Canton stipt zijn in het nakomen hunner verbindtenissen; maar in alle andere omstandigheid kan de *vreemde duivel* (zoo worden de Europeanen genoemd) gerust worden bedrogen. De Chinees schijnt in zijne betrekkingen met Europeanen de gevoeligheid boven de opregtheid te beminnen, en wanneer hij zelfs niets daarbij winnen kan, liegt hij daar waar de waarheid even goed had kunnen worden gezegd. De heer *Barrow* legt aldus deze nationale ondeugd uit:

„Daar eene stellige weigering hun strijdig met eene goede opvoeding zoude voorkomen, beloven zij op goed geluk, om, vrij zijnde, later een middel te vinden om hun woord te onttrekken; zij hebben niet het minste denkbeeld van de verpligtingen der waarheid."

Dit maakt alle negotiatie van algemeen belang met hen geheel vruchteloos; zij hebben eene waarlijk machiavelistische manier, om zich aan alle verbindtenissen te onttrekken, welke zij met vreemdelingen hebben aangegaan.

(*Vervolg hierna.*)

PRIJS-COURANT VAN EFFECTEN.

AMSTERDAM, 17 *December* 1842.

Nederlanden.			Gebl.
Werkel. Sch.	2½ pCt.	52 $\frac{7}{16}$ à —	—
Dito	— 5	— 101 $\frac{3}{8}$ à 101 $\frac{7}{16}$	—
Amort. Synd.	4½	— 94 $\frac{3}{16}$ à 94 [illegible]	94 $\frac{3}{16}$
———	3½	— — à —	—
Hand.-M.	4½	— 130 $\frac{1}{8}$ à 130 $\frac{1}{4}$	130 $\frac{1}{4}$
O. I. Leen.	5	— 99 $\frac{15}{16}$ à 99 $\frac{7}{8}$	99 $\frac{7}{8}$
H. Spoorw.	......	— à —	—
Rhijn Dito	......	91 à —	—
Rott. Dito	4½	— — à —	—
Haarl. Meer	5	— — à —	—
Frankrijk.			
Inschr. Grb.	3 pCt.	— à —	—
——— —	5	— — à —	—
Rusland.			
H. & C°. 1798	5 pCt.	105 $\frac{7}{8}$ à —	—
——— 18 $\frac{28}{29}$	5 —	105 $\frac{3}{4}$ à —	—
Ins. en Cert.	6 —	— à —	—
——— 18 $\frac{31}{33}$	5 —	— à —	—

Pruissen.			Gebl.
Geldl. te *Lond.*	4 pCt.	— à —	—
Aandeelen van dito	..	— à —	—
Spanje.			
Nieuwe 1835 85 £	5 pCt.	19 $\frac{13}{16}$ à 19 $\frac{1}{4}$	19 $\frac{1}{4}$
Dito onbep. st.	.... —	16 $\frac{13}{16}$ à 16 $\frac{15}{16}$	—
Dito passive	..... —	— à —	—
Dito uitgest.	.... —	— à —	—
Coupons Ard.	..... —	20 à 20 $\frac{1}{8}$	20 $\frac{1}{16}$
Oostenrijk.			
Obl. *Göll & C°.*	5 pCt.	103½ à —	—
Certificaten	.. 2½ —	— à —	—
Neg. Metaliek	2½ —	57½ à —	—
Idem	...... 5 —	108 $\frac{1}{2}$ à —	—
Dito in *Lond.*	5 —	— à —	—
Bank-Aktien	.. 3 —	— à —	—
Napels.			
Certificaten	... 5 pCt.	— à —	—
Dito in *Napels.*	5 —	— à —	—

DE PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG BINNEN LEYDEN.
Zaturdag, 17 *December* 1842.
Grasboter. Van 5 tot 7 à 38 gulden.
Hooiboter. Van 2 tot 34 gulden.

*** MAATSCHAPPIJ VOOR TOONKUNST TE *LEYDEN*. De Leden der Maatschappij worden uitgenoodigd, om, des verkiezende, inzage te nemen van de stukken betreffende het bestuur der geldelijke aangelegenheden van de Maatschappij, over het Maatschappelijke jaar van Augustus 1841 tot Augustus 1842, op *Dingsdag* den 20sten December, des avonds van 7 tot 8 ure, in de Kamer der Muzijkschool.

De Commissaris-Secretaris der Maatschappij voornoemd,
C. LEEMANS.

*** Uit een vonnis door de Arrondissements Regtbank te Leyden, op den 22sten November 1842 gewezen, behoorlijk geregistreerd, blijkt, dat tusschen JAN AMBROSIUS HOORN en FELICITE LOUISE HENRIETTE WILLEMIER, wonende te Noordwijk, scheiding van Tafel en Bed is uitgesproken; waarvan bij deze aankondiging wordt gedaan ter voldoening aan Art. 300 van het Burgerlijk Wetboek.

Voor uittreksel deugdelijk verklaard, door den Ondergeteekende Procureur bij de Arrondissements-Regtbank te Leiden, en als zoodanig voor genoemde Echtelieden geoccupeerd hebbende.
JAC. HAZENBERG.

*** Bij het treffend verlies van ons lief en eenig Dochtertje, hebben wij zeer veel vertroostende deelneming mogen ondervinden; waarvoor wij bij deze onzen dank betuigen.

LEYDEN, A. SYTHOFF.
17 December 1842. G. C. SYTHOFF, BERTRAND.

*** Voor de veelvuldige bewijzen van hartelijke en opregte deelneming, bij het afsterven onzer Moeder, en mijner Vrouw betuigd de Ondergeteekende bij deze zijnen opregten dank.

LEYDEN, F. VAN CATZ SMALLENBURG,
18 December 1842. *uit aller Naam.*

*** Voor de menigvuldige bewijzen van deelneming, mij betoond bij het verlies van mijn geliefd Zoontje, betuig ik langs dezen weg mijn' hartelijken dank.

LEIDEN, J. C. BURGERSDYK.
den 18 December 1842. Wed. C. H. BURGERSDYK.

*** AANBESTEDING.

Op Woensdag, den 21sten December 1842, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere approbatie van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken door H. H. Curatoren der Hoogeschool te Leyden, in een der vertrekken van het *Akademie-Gebouw* op het Rapenburg, worden AANBESTEED:

Het onderhouden van alle de GEBOUWEN enz. tot genoemde Hoogeschool behoorende, benevens het verrigten van eenige herstellingen aan dezelve, en zulks voor den tijd van één jaar, ingaande met den 1sten Januarij 1843, en eindigende met den laatsten December 1843.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij Inschrijving en Opbod.

Het Bestek, op hetwelk de Aanbesteding zal geschieden, zal, boven en behalve aan het lokaal van het Ministerie voornoemd te *'s Gravenhage*, ter lezing liggen te *Leyden*, in het Logement *de Gouden Molen* op de Mare; bij *van Koppen* aan de Hoogewoerdspoort; in het Koffijhuis *de Beurs van Amsterdam* in het Noordeinde, en in *de Paauw* aan de Koornbrug; te Amsterdam in het *Noord-Hollandsche Koffijhuis*; te Haarlem *in de Vergulde Druif* bij *Arensbergen*; te Rotterdam *in den Romein*; te Dordrecht *in Bellevue*; te Delft *bij van der Spek* aan de Rotterdamsche Poort, en te Gorinchem *in den Doelen*.

Zullende de noodige onderrigting te bekomen zijn bij den *Architect* der Hoogeschool J. HOLTZ, wonende op de Haarlemmerstraat te Leyden, en zal acht dagen vóór de Aanbesteding de noodige aanwijzing in loco geschieden.

*** IEMAND, welke des avonds eenige Uren ter zijner beschikking heeft, wenschte die gaarne te besteden, tot het bijhouden van Boeken, of andere Schrijfwerkzaamheden. Te bevragen, onder Letter A of in persoon bij den Boekhandelaar D. J. COUVÉE, op de Mare te Leyden.

*** J HEYNEN, *Gezigtkundige en Leverancier aan het Hof*, verwittigt het geëerde Publiek, dat hij van Heden Maandag tot en met den 23sten dezer, te spreken of te ontbieden is in het HOTEL LE LION D'OR, op de Breedestraat te Leyden. Hij zal trachten, door middel van zijne daartoe vervaardigde BRILLEN, de oogen van zijne medemenschen in goeden staat te behouden, en het schadelijke voor het gezigt zoo veel mogelijk doen vermijden, door raad en leiding, waarvan het minder aangelegen is, als aan de Keus van een Bril, daar thans zeer vele schadelijke Brillen en Glazen voor het gezigt verkrijgbaar zijn gesteld, waarvan de treurigste gevolgen zouden kunnen voortkomen, voor hen, die van dezelve gebruik maken, enz.

*** PUBLIEKE VERKOOPING, *om contant geld*, van eene aanzienlijke partij AFBRAAK, HOUT, STEEN, BALLAST, IJZERWERK, GEREEDSCHAPPEN, HARDSTEENEN, MARMERE TEGELS, en hetgeen verder ter Verkoop zal worden aangeboden, op Dingsdag den 20sten December 1842, voor de Pakhuizen van wijlen den Heer J. VAN LEEUWEN, op het Galgewater, en op Donderdag den 22 December 1842, voor de Pakhuizen op de Langegracht en in de Sint Aagtenstraat, telkens des voormiddags om 10 ure.

*** OPENBARE VERKOOPING, op Zaturdag den 24 December 1842, des avonds ten 5 ure, in het *Heeren-Logement* van den Burg binnen Leiden, van diverse Perceelen goed, degelijk en weltoegemaakt WEI-, HOOI-, BOSCH- en TEELLAND, als: ongeveer 20 Bunders, gelegen onder Alkemade, 2¼ Bunder onder Warmond, 13 Bunders onder *Soeterwoude*, 1¼ Bunder onder Voorschoten, 4 Bunders onder Valkenburg, en 2¼ Bunder onder Katwijk, alles bij aangeplakte Billetten in het breede omschreven. — Nadere informatien zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris A. DOBBERKEY, Nz., te Leiden, alwaar de conditien van verkoop acht dagen vóór de Veiling zullen ter lezing leggen.

*** HOUTVERKOOPING.

Men is van meening op Woensdag den 9 Januarij 1843, des voormiddags ten 10 ure, op de Buitenplaats *VOORDORP*, te *Leyderdorp*, in het openbaar te verkoopen: Een groote partij ESSEN, ELZEN, WILLIGE en ander HAKHOUT, *om contant geld.*

Bij de Wed. ANTHONY DE KLOPPER EN ZOON, te Leyden.